

NEODVISNOST

Izhaja tedensko. — Velja po pošti dostavljen: na mesec Din 6, za pol leta Din 35, na leto Din 70, za tujino letno Din 120. Oglasi po tarifi.

Tednik za vsa javna vprašanja

Uredništvo in uprava: Maribor, Presernova ulica. Brzjav: Neodvisnost Maribor. Račun Pošt. hranilnice. Ljubljana št. 17.160. Tel. uredništva in uprave 26-16.

Cenjenim naročnikom!

Na zahtevo velike večine naših naročnikov smo z današnjo številko zmanjšali obliko našega lista. Z zmanjšanjem oblike pa smo tudi znižali naročnino od Din 10.— na Din 6.— na mesec.

Naročnikom, ki so plačali naročnino za vse leto, za pol leta ali nekaj mesecev vnaprej, bomo vplačano naročnino knjižili v njihovo dobro. Prav tako bomo knjižili v dobro vsem znesek Din 4.—, ki so nam že za mesec april nazkazali naročnino v znesku Din 10.—.

Prepričani smo, da smo s tem ustregli vsem, posebno takim, ki si našega lista niso mogli naročiti radi previsoke naročnine.

Uprava »NEODVISNOSTI«.

Ljudsko gibanje!

Biti mora osnova ljudski politiki, ljudskemu gospodarstvu in ljudski kulturi.

Veste, kaj je to gibanje? Ljudske mase se razgibljejo, pod hudim gospodarskim in narodnim pritiskom. Vse premalo se zavedamo, da je gibanje kakor poplava, ki zajame deželo, ki pometi, ki čisti, ki ustvarja novo gospodarstvo, novo kulturo, nove svetove. Da gibanje ni narejeno, da ni in ne more biti ustanovljeno z ukazom, na kakšni konferenci ali v glavi nekaj »voditeljev«. Prav nasprotno: vsa posvetovanja, tisk in odločbe morajo zrasti iz gibanja in gibanje jim mora biti edina podlaga. Najbolj pa tiče to voditelje gibanja. Voditelji ne morejo biti ljudje, ki so se povzpeli do voditeljstva z laskavim nastopom, s protekcijo in denarjem, ne morejo biti ljudje, ki iščejo stolčke in plače, temveč morajo biti to naši najaktivnejši in najpožrtvovalnejši prijatelji delovnega ljudstva. **Pravo ljudsko gibanje more vsak čas nesposobne in nepošteno ljudi odstraniti, na njih mesto pa iz svoje srede vreči nove.**

Pri nas gibanje šele nastaja. Ni še tako silno, da bi se čutili v njem kot v morju enega samega hotenja, ni še tako močno, da bi preprečilo vsa izrabljanja. Še je mogoče, da se kak nebodigatreba na račun gibanja povzpne do popularnosti in do poslanskega stolčka. In mogoče je, da izgubijo predstavniki gibanja stik z ljudstvom, da tudi marsikak članek v naših listih ni prav v skladu s potrebami in željami ljudskih množic. Toda, prijatelji, ne nergajte! Delajte, delajte! Ali veste, kdo edini daje silo in pogum našim dopisnikom, organizatorjem in kulturnim delavcem? Gibanje in edino ljudsko gibanje! Ljudsko gibanje sili vse k sodelovanju, je silnejše od paragrafa, ne dopušča cepljenja. **Ljudsko gibanje bo postalo regulator (usmerjevalec) vsega javnega življenja, postalo bo osnova ljudski politiki, ljudskemu gospodarstvu, ljudski kulturi.**

Gibanje je nekaj širokega, masovnega in se ne da primerjati s stranko. Interesi strank so ozki — svetovnonazorno, gospodarsko, kulturno in politično. Strankarji zastopajo ozek program svoje stranke. Temu nasprotno pa gibanje ne pozna tako ozkih meja: ne svetovnonazornih, ne političnih in ne kulturnih. **Gibanje terja le uresničenje najnujnejših sodobnih ljudskih zahtev in te zahteve so tako pereče in tako splošne, da morejo združiti ves narod v isto fronto.**

Posebno med Slovenci si to spoznanje težko utira pot. Mnogo jih je med nami, ki na nedemokratski način skušajo uveljaviti svoje lastne nazore — bodisi verske, gospodarske ali kulturne, ki gledajo na gibanje kot na stranko, ki naj izključi iz svoje srede vsakega, ki ne pri-seže na zelen, rdeč, bel ali kake druge barve program. V nestranskem gledanju na gibanje nam morajo biti vzor Vlado Maček, Ljuba Davidovič, Dragoljub Jovanović, ki ne postavljajo med ljudstvom mej in ne razdružujejo, temveč družijo in se bratijo z vsakim, ki čuti ljudske potrebe in se hoče za nje boriti. **Zato je pristaš gibanja vsak poštenjak, ki vidi v boljši bodočnosti ljudstva tudi svojo srečo.**

Prijateljska pogodba med Beogradom in Rimom

GLAVNE SMERNICE PRIJATELJSKE IN NENAPADALNE POGODBE, KI JE BILA SKLENJENA PRETEKLI TEDEN V BEOGRADU.

Prihod italijanskega zunanjega ministra grofa C i a n a v Beograd se je razvil v politični dogodek, za katerega se je zanimala vsa Evropa. Vsi večji evropski listi so poslali v Beograd svoje posebne poročevalce in objavili dolge razlage. Mnenja so bila zelo različna. Po dnevnikih razgovorih med grofom C i a n o m in dr. S t o j a d i n o v i č e m je bila nato podpisana pogodba med Italijo in Jugoslavijo, ki bo veljala pet let in se bo lahko podaljševala.

Po tej pogodbi priznavata Italija in Jugoslavija medsebojno nedotakljivost svojih sedanjih mej na kopnem in na morju; se zavežeta, da se ne bosta z orožjem napadli ali podprli koga drugega, ki bi napadel bodisi Italijo bodisi Jugoslavijo; v obeh državah se prepove vsako delovanje posameznikov ali društev, ki bi bilo naperjeno proti medotakljivosti obeh držav; v primeru skupne nevarnosti, ako bi bili ogroženi skupni interesi, se Italija in Jugoslavija obvežeta, da se bosta glede obrambe skupno posvetovali; pripravi in sklene se nova trgovinska pogodba, ki bo nudila možnost čimvečjega izkoriščanja medsebojne gospodarske povezanosti obeh držav. Razen tega se urejuje vprašanje italijanskih državljanov v Jugoslaviji in zagotavlja s strani Italije, da bo dala slovenski in hrvaški manjšini

v Julijski Krajini neke kulturne in gospodarske ugodnosti. Zadnje v sami pogodbi ni vsebovano.

Ob priliki Cianovega obiska v Beogradu, so bile podane tudi razne izjave in izrečene mnoge napitnice. C i a n o je bil v avdienci pri knezu namestniku, položil je venec na grob neznanega junaka na Avali in na grob pokojnega kralja Aleksandra na Oplencu itd. Izmenjana so bila dalje razna visoka odlikovanja, v Italijo pa se je vrnil grof z letalom tik pred velikonočnimi prazniki. Pogodba je sedaj tudi že ratificirana, t. j. odobrena od obeh vlad in s tem uveljavljena, na praktične posledice je pa treba še počakati, zlasti glede položaja narodnih manjšin in gospodarskih koristi.

Iz Rima poročajo, da bo C i a n o v kratkem obiskal tudi Sofijo, Atene in Ankara ter sklenil z Bolgarijo, Grčijo in Turčijo podobne pogodbe, kakor je bila sedaj sklenjena z Jugoslavijo. Ako se to uresniči, bo Italija povezala s svojimi političnimi in gospodarskimi vezmi ves Balkan, na katerem ima v Albaniji že od prej poseben položaj. Govori pa se, da bo prišel v kratkem v Beograd tudi madžarski zunanji minister K a n y a in se bo ob tej priliki izvršilo tudi zblizanje med Madžarsko in Jugoslavijo.

Podonavje na novih potih?

ZVEZA PODONAVSKIH DRŽAV POD VODSTVOM ITALIJE PROTI NEMCIJI

Skoraj istočasno, ko se je sklepala v Beogradu prijateljska pogodba med Beogradom in Rimom, smo opazili živahno politično delovanje tudi v širikotu Dunaj-Praga-Budimpešta-Bukarešta. Najprej je bil v Pragi romunski ministrski predsednik T a t a r e s c u, da še bolj utrdi zvezo med Romunijo in Čehoslovasko, skoraj obenem je bil avstrijski zvezni kancler dr. Š u š n i k v Budimpešti, kjer se je posvetoval z madžarskimi državniki o novem položaju, končno je pa prišel na Dunaj na obisk k Šušniku tudi čehoslovski ministrski predsednik dr. H o d ž a.

Kakšno je pravo ozadje te delavnosti državljanov teh štirih podonavskih držav, še ni mogoče dognati. V svetu se zatrjuje, da iščeta zlasti Avstrija in Čehoslovaska možnost za zblizanje in tesnejšo povezanost v obrambi proti skupni nevarnosti, ki jima grozi s strani Nemčije.

Dunaj se dalje trudi, da bi pritegnil v to skupnost tudi Madžarsko. Tako doživljamo v Podonavju povsod živahno diplomatsko delavnost, ki dokazuje, da se pripravlja nekaj novega, a kaj in kakšno bo to novo, zaenkrat še ni mogoče niti ugibati. Vse kaže, da se stari temelji rušijo, novih pa še ni.

V zvezi z vsem tem zatrjujejo nekateri, da se skuša pripraviti neko novo skupno sodelovanje vsega Podonavja pod vodstvom Italije. V to skupnost bi spadale v tem primeru: Avstrija, Madžarska, Čehoslovaska, Jugoslavija, morda tudi Romunija in naposled države ostalega Balkana. To pa bi pomenilo gotovo oddaljeitev Rima od Berlina. Londonski in pariški listi zatrjujejo, da je Italija v Podonavju prehitela Nemčijo in zavzela politične ter gospodarske položaje, na katere so računali tudi v Berlinu.

NOVI USPEHI ŠPANSKIH REPUBLIKANCEV.

Odkar se je posrečilo španskim republikancem zlomiti nacistično ofenzivo pred Madridom, se je njihov položaj trajno boljšal. Prehajali so vedno v nove napade in osvojili mnogo važnih postojank, tako na bojišču severovzhodno, kakor tudi južnozahodno od Madrida. Na jugu se jim je posrečilo napredovati iz Almerije v smeri proti Malagi, višje gori pa so potisnili Francove čete tik do pred Cordoba. Neuspehi in težkoče, ki so nastale pri nacistih radi pomanjkljive prehrane in nerednega plačevanja častnikov in vojakov, so povzročili v zaledju nacistične fronte nezadovoljstvo, ki si je dalo duška tudi v uporih. Bilo je postreljenih veliko vojakov, kmetov in celo nekaj čast-

nikov. Tudi v Maroku so odkrili zaroto, ki je imela namen vreči nacistično oblast. V zaroto so bili zapleteni zlasti častniki. Kljub temu se zatrjuje, da bo Franco v kratkem skušal znova navaliti na Madrid, tokrat s še večjimi silami kakor doslej.

RUSIJA IN BESARABIJA.

Po dolgih sporih, ki so obstojali med Rusijo in Romunijo zlasti zaradi Besarabije, katero je Rusija še vedno smatrala za svojo deželo, čeprav je že od prevrata v romunski oblasti, so se pričeli pred dobrim letom prvi poizkusi med Mosko in Bukarešto, ki naj bi uredili tudi to sporno vprašanje. Kakor poročajo listi, so sedaj ta prizadevanja zaključena. Rusija je priznala Romuniji tudi formalno nadoblast nad Besarabijo.

TRDA ROKA NA POLJSKEM.

Proti poizkusom vlade, spremeniti Poljsko v fašistično vladano državo, se je pričel javljati med prebivalstvom vedno večji odpor. Toda vlada skuša ta odpor s silo že v kali zatreti. Ustanovila so se tudi že prva taborišča za politične inter-nirance, kakor jih poznajo zlasti v nacistični Nemčiji.

Naročite „Neodvisnost“

KONFERENCA MALE ZVEZE V BEOGRADU.

V četrtek 1. t. m. se je pričela v Beogradu redna konferenca zun. ministrov držav male zveze, katere so se udeležili za Jugoslavijo min. predsednik in zunanji minister dr. S t o j a d i n o v i č, za Čehoslovasko zunanji minister dr. K r o f t a in za Romunijo zunanji minister dr. A n t o n e s c u. Dne 4. t. m. pa pride v Beograd tudi predsednik čehoslovške republike dr. B e n e š. Na konferenci se bo razpravljalo in sklepalo o vseh mednarodno-političnih vprašanjih, ki zanimajo trenutno države male antante. Ta konferenca bo zaradi zadnjih političnih dogodkov v Podonavju gotovo zelo važna.

ITALIJANSKI KRALJ OBIŠČE BUDIMPEŠTO.

Italijanski kralj Viktor Emanuel bo še ta mesec odpotoval v madžarsko prestolnico, kjer bo zelo slovesno sprejet. Potoval bo na Madžarsko z vlakom čez Ljubljano, Pragersko in Kotoribo.

NOVE TAKSE.

Po novem finančnem zakonu so s 1. aprilom stopile v veljavo nove takse, in sicer za prošnje 10 Din, za priloge 4 Din, za pritožbe proti odlokom administrativnih oblasti 30 Din.

Za sprejem dr. Beneša se slovesno pripravila naša država. V Beogradu bodo velike svečastice. Predsednik dr. Beneš bo prišel v Beograd 5. t. m.

Italija ne bo odpoklicala iz Španije niti enega prostovoljca, dokler bo trajala v Španiji državljanska vojska. To izjavo je podal italijanski delegat v imenu svoje vlade na seji mednarodnega odbora za nevmešavanje v španske dogodke.

Zaradi komunistične agitacije so v preiskovalnem zaporu pri sodišču za zaščito države profesor Ilija Petrovič, dr. Vojislav Du-lić in Miodrag Miletić.

Izgnani Madžari se vračajo. Po marsejskih dogodkih se je izselilo iz Vojvodine na Madžarsko nad 1000 jugoslovanskih državljanov madžarske narodnosti. Po diplomatskem sporazumu med našo in madžarsko vlado pa se bodo lahko izgnanci po vsem nemoteno vrnili v našo državo, kjer jim bodo vrnjena njihova posestva in priznane tudi državljanske pravice in časti. Tudi jim bo povrnjena morebitna materialna škoda, kolikor je nastala na njihovih posestvih zaradi njihove odsotnosti. Tako poročajo namreč italijanski listi.

Italijani bodo zgradili v Jugoslaviji tovarno avtomobilov. V Beogradu pa nameravajo Italijani ustanoviti svojo banko.

V Berlinu je bil podpisan trgovinski sporazum med Nemčijo in našo državo. Po novem sporazumu se bo naš izvoz v Nemčijo precej zmanjšal.

Na konferenci voditeljev beograjske opozicije, ki bo predvidoma 15. t. m. bodo razpravljali tudi o Davidovičevem predlogu o ustvaritvi »bloka demokracije«.

Razvoj našega letalstva. Po izdelanem načrtu bo naša država v naslednjih petih letih zgradila 25 aerodromov.

Tretji protifurcijski proces se bo pričel v najkrajšem času v Moskvi. Na zatožno klop bosta sedla Rykov in Buharin.

Hitlerjeva garda. Pri vrhovnem poveljstvu nemške armade bodo organizirali gardijski polk Adolfa Hitlerja.

Veliko zaroto so odkrili v vrstah Franco-vih nacionalistov. Prve dni je ukazal general Franco ustreliti nad 50 častnikov in vojakov, ki so bili zapleteni v zaroto. Aretiranih pa je bilo nad 1000 oseb in še ni določeno, kakšna usoda jih bo doletela.

Evropske države in aneksija Abesinije. Po poročilih angleških listov ni samo Anglija, marveč tudi ostale države članice Društva narodov, postavljena pred vprašanje glede aneksije Abesinije, katero je priznala naša država. Ni izključeno, da se bo obravnavalo abesinsko vprašanje že na izrednem zasedanju Društva narodov, ki bo 26. maja.

Hitlerjeva čestitka. Ob zaključku jugoslovansko-italijanskega sporazuma je poslal Hitler čestitko knezu namestniku Pavlu in kralju Italije. V svoji čestitki je izjavil, da pomeni novi sporazum utrditev miru v Evropi.

Anglija je ukinila uvozno carino na železo in jeklo zaradi velikih potreb industrije za oborožitev.

Rusko zlato v vrednosti okrog 40 milijonov funtov šterlingov bo odpremljeno te dni iz Rusije v Anglijo.

Angleži in naši rudniki. V Londonu je bila osnovana delniška družba za eksploatacijo rudnikov v naši državi. Družba razpolaga z ogromnim kapitalom in bo odkupila koncesije za naše zlato, srebro, svinec, cink, železo, baker, krom, antimon, bauksid in magnezit.

Hrvati o slovenskih razmerah

Nekateri hrvaški listi se radi ukvarjajo z našo politično preteklostjo. Zelo radi poročajo o slavni boju klerikalcev proti liberalcem in narobe, zelo radi govorijo o uplivih tujih ideologij v Sloveniji in o nesamostojnosti slovenske politike sploh.

Ce pogledamo tisto slavno dobo boja med klerikalci in liberalci takole od daleč, potem se nam zdi mogoče res tako, kakor pišejo hrvaški listi. Mi pa, ki smo Slovenci in se bolje poznamo kot drugi nas, vemo, da moramo gledati boj klerikalcev proti liberalcem kot izraz nečesa globljega, izraz naših socialnih razmer. V boju klerikalcev proti liberalcem je skrit boj med posameznimi socialnimi plastmi, boj malokmečkega elementa proti vaški, trški in mestni gospodi. V tem razdobju je vršila slovenska duhovščina brez dvoma napredno nalogo. Slovenska duhovščina je s pomočjo zadružništva osvobojevala kmeta vaških in trških mogočnikov, ustvarila je Slovensko ljudsko stranko, ki je bila, bodimo odkriti, širok slovenski ljudski pokret. Jasno je, da je imelo to ljudsko gibanje, ki ga je vodila duhovščina, gotovo versko obeležje. Razmere na slovenski vasi so bile in so še danes precej drugačne kot na Hrvaškem. Pri nas prevladuje na vasi bedništvo, mali kmetje, srednji kmetje, kočarji, viničarji. Gotovi predeli so na pol delavski. Viničarji so pravi kmečki proletarci. Gozdnih delavcev je na tisoče. V nekaterih okrožjih je vas tesno povezana s tovarno in z mestom. Naša zemlja ne more vzrediti svojih otrok. Prirastek gre v industrijo, v mesta — služiti. Zato v takih vaseh ni prave kmečke zavesti. Je nemogoče, da bi v takih vaseh zma-

gal vpliv hrvaške »seljačke ideologije«, — kljub prizadevanju. Hrvati ne poznajo socialne strukture naše vasi, zato tudi ne morejo razumeti naših političnih bojev. Ker ne razumejo naše preteklosti, ne poznajo tudi naše sedanjosti. Sploh ne analizirajo naših razmer. Ne vedo, da imamo mi močan delavski in močan polmeščanski sloj. Imamo industrijo! Imamo kapitalizem! In jasno, da imamo tudi proletarijat! Pri nas je proletarijat močan politični faktor. Delavstvo je nov politični faktor. In tuja ideologija? Podobne razmere, isti socialni položaj ustvarjajo podobno politično gibanje. Zato je prazen boj proti tujim ideologijam. Odstranite industrijo s tujo tehniko, pa bo konec delavstva, »tugega« socialnega razreda in konec »tujih« ideologij! Hrvaški listi pa si predstavljajo tujo ideologijo kot cepilo, ki ga ti in oni agitatorji (seveda primerno plačani!) z injekcijsko brizgalko vcepijo slovenskemu ljudstvu. Tako nekako si predstavlja tuje ideologije tudi slovenska gospoda, duhovska in posvetna.

Kaj je to politika? To je boj med razredi! S tega stališča je treba gledati našo politično preteklost in sedanjost. Če gledamo s tega stališča, je silno zanimiv razvoj od Slovenske ljudske stranke do Jugoslovenske radikalne zajednice, dalje razvoj in konec Slovenske kmečke stranke, dalje nastanek slovenskega kmečko-delavskega gibanja. Nima smisla govoriti o tujih vplivih. Tuji vplivi so povsod. Prihajajo s tehniko, z gospodarstvom, s kulturo. Svet se razvija, podirajo se stare hiše in zidajo nove.

Peter Robič.

Delavski vestnik

Socialni položaj delavstva

Notranji spori v naši državi so med drugim rodili tudi to zlo, da so se zanemarjala naša socialna vprašanja. Le radi sveta in mednarodnih obveznosti so se postavljale socialno-politične kulise v obliki luksuznih palač Okrožnih uradov za zavarovanje delavcev in v obliki socialno-političnih zakonov. To je bilo le slepilo za tu- in inozemsko javnost. V resnici je bilo delavstvo prepuščeno samemu sebi, privatni podjetnik ga je lahko izkoriščal po mili volji, osemurni delavnik je bil večinoma le lepa beseda na papirju, delavske plače so se tlačile navzdol, tako da je naš delavec polagoma

zdrknil na stopnjo najslabše plačanih delavcev na svetu. Vse to se je opravičevalo z izgovorom, da smo mlada država in da moramo predvsem okrepiti svoje mlado gospodarstvo. Letne bilance kapitalističnih družb pa so izkazovale vedno večji dobiček in mednarodni kapital je našel prav pri nas možnost najrentabilnejših naložb. Od prevrata sem se socialno stanje delavskih mas v resnici neprestano poslabšuje, dvajsetletna zgodovina naših socialnih prilik je zgodovina stalnega uničevanja socialnih pridobitev našega delavstva.

Na poslabšanje delovnih pogojev je

gotovo močno sovplivala tudi okolnost, da so nekateri predeli naše države socialno zaostali za drugimi. Delavec iz Južne Srbije je n. pr. vedno pripravljen delati za nižjo mezdoto kot slovenski delavec. To okolnost so v znatni meri znali izkoristiti naši delodajalci, ki se niso ozirali na življenjsko mero in kulturno stopnjo svojih delavcev, temveč so iskali zgolj cenene robotnike. Uredba o minimalnih mezdah je prav zato za naše prilike nesprejemljiva, naravnost usodna, ker jemlje za merilo delavčevih potreb in odgovarjajoče plače prilike in običaje iz socialno zaostalih južnih krajev države in se ne prilagaja specifičnim razmeram posameznih gospodarskih področij. Na tem primeru vidimo, kako je centralistično reševanje naših notranjih problemov zopet enkrat škodovalo najpoglednejšim delom države.

Borba za uredbo o minimalnih mezdah se je zaključila z novim razočaranjem za delavstvo. V danih razmerah ne preostaja delavstvu drugega, kot nov boj preko svojih strokovnih organizacij. Dobro kolektivna pogodba, izvojevana od zavednega, organiziranega delavstva, je še vedno več vredna kot vse nesodobne uredbe.

Kako se naglo vračamo v najgloblji primitivizem, nam zgovorno dokazujejo debate v parlamentu in senatu. O vsem se je govorilo zadnje dni v teh dveh domovih, le o črni bedi sirotnih ljudskih mas ni bilo slišati neposredne besede. Pa je vendar jugoslovansko notranje vprašanje prvenstveno socialnega značaja. Borba proti centralizmu in posebej hrvaško vprašanje črpa svojo osnovo iz današnjih socialnih razmer. Sicer je res, da sedanja narodna skupščina niti nima legitimacije, da govori v imenu ljudstva — toda vsaj radi videza je bilo pričakovati, da se bo govorilo izbrpneje tudi o bednem stanju našega delavca in našega kmeta. Pozabili so enostavno, da so jedro naroda delovne mase in da bi se morali prvenstveno baviti z njihovimi problemi in potrebami.

Tako je naš delavec primoran voditi sam borbo za svoj obstanek in računati le na svojo zavest in moč. Edini njegov zanesljivi zaveznik more še biti naš kmet. Naše delavstvo ne more pričakovati pomoči od naše navidezne socialno-politične zakonodaje, niti od uvidenosti njegovih delodajalcev. Potisnjen v položaj kolonialnega delavstva, izkoriščanega od domačega in tujega kapitala, prepuščen docela svoji kruti usodi, more rešiti sebe in svoje le z dnevnim, solidarnim bojem in z jačanjem svojih sindikalnih organizacij.

Izjemen položaj, v katerem se nahaja naše delavstvo, nalaga tudi voditeljem delavskega gibanja posebne dolžnosti. Sama borba okoli socialno-političnih za-

konov, ki so se izkazali vedno jalovi, ne more v naših razmerah voditi do uspeha. V takih razmerah so morale logično odločati tudi Delavske zbornice. Z vedno večjim obvladovanjem naše industrije po tujem kapitalu se je ustvarila povsem nova situacija. Zato je naslonitev na delavske mase in podpiranje njihovih akcij prva in poglavitna dolžnost vseh delavskih organizacij in njihovih činiteljev. Dovolj je bilo birokratizma in pasivnosti. Delavstvo ni samo zato tu, da brani nekaj socialno-političnih ustanov, ki so za njegov obstoj relativne važnosti. Predvsem je tu vprašanje delavske mezd, rešitve delavca pred njegovo popolno demoralizacijo v bedi in obupu. Le kdor bo ostal z delavcem na terenu in se z njim bori za njegove pravice, mu bo vreden drug. Borba za socialne pravice delavstva je obenem borba proti vsem reakcionarnim pojavom. S tem poudarkom je obenem obeležena dolžnost pravih delavskih voditeljev v tem težkem času, ko gre za rešitev golega delavčevega življenja in najosnovnejših slovenskih pravic.

Vida Teržanova

Vida Teržanova ni več. Kdor jo je poznal, ni mogel verjeti te krute resnice. Na veliki ponedeljek je nenadoma hudo zbolela za angino, na veliki petek zjutraj pa je prišla po njo neizprosna smrt. Njen pogreb, ki so se ga udeležili prijatelji in znanci od blizu in daleč, je bil na veliko soboto popoldne v Zeleni.

Smrt kaj rada pobira najboljše in nenadomestljive. Takšna je bila pokojna Vida. Umreti je morala, ko še niti prav živeti ni pričela. Blaga pokojnica je bila zavedna slovenska žena in je bila med prvimi zvestimi sotrudnicami našega lista. S srcem se je posvetila vsakemu delu. Njen skrbno urejeni dom je priča njenih pridnih rok, mnoga društva v Zalcu pa so izgubila z Vido svojo najboljšo delavko. Kolikokrat je uspešno nastopala pri raznih društvenih prireditvah, kako rada je zlasti pomagala pri akcijah za uboge. Pokojna Vida je imela zlato srce in je pomagala po svojih močeh prav vsakemu. Prijateljem in prijateljicam je bila iskrena prijateljica, užaloščenemu možu, ki bo težko prebolel njeno izgubo, pa zvesta in skrbna življenjska družica.

Težko, izredno težko nam je bilo vsem ob zadnjem slovesu. Tem težje, ker nam je bila pred očmi njena poslednja skromna želja: rož mi prinesite in pevci naj mi zapojejo slovensko pesem. Skromna želja ti je bila izpolnjena. Počivaj, draga Vida, sladko v slovenski zemlji in pričakuj svoj in svojega naroda Vstajenja dan!

Iz popotne torbe

n. t.

IV.

Iz obilice dopisov, ki so se mi preko praznikov nabrali v »popotni torbi«, priobčujem spodaj (v odlomkih!) v glavnem samo take, ki poročajo o akcijah ali pa akcije napovedujejo.

Šmarje pri Jelšah.

25. III. 1937.

...»Že več mesecev čakamo na tiste tri akademike, katerih prihod v naš okraj ste napovedali na delegatskem zborovanju. Za vse tri je preskrbljeno. Dva bi oskrbovali kmetje, enega pa zdravnik-somišljenik, ki je nastanjen na meji našega okraja. Ker denarja nimamo, bi se pač v tej obliki odkupili od plačevanja »slovenskega narodnega davka«.

Ce smo prav poučeni, bi naj bil 4. aprila v Zagrebu samo sestanek zaupnikov iz šmarskega okraja, ne pa zaupnikov iz vse Slovenije. Večina se tega sestanka ne bo mogla udeležiti, ker ni denarja za taka »luksuzna« potovanja. Pričakujemo, da bo sestanek pravočasno odpovedan.«

Sv. Križ na Dolenjskem.

25. III. 1937.

»Če se prav spominjam so bile v Sloveniji prve občinske volitve pod novo vlado razpisane pred enim letom in pol. V naši občini so bile razpisane lansko poletje, toda dva dni pred dnevnim volitev so bile iz »tehničnih« razlogov preložene. Kakor nam je mnogo na tem, da bi bile čimprej občinske volitve v naši občini, ostane naša glavna zahteva po volitvah v parlament oziroma v skupščino. Petomajske volitve so bile javne, mi pa ob drugi obletnici teh volitev odločno zahtevamo, da bomo v bodoče volili tajno in svobodno.«

Ljutomer.

30. III. 1937.

»Velikonočni prazniki so za nami. Že dolga leta ni bilo tako žalostne velike noči. Pripra-

vili smo dražje in »kene« za krese, ki jih zažemo, ko obhajamo vstajenje Kristusa na velikonočno soboto. Radi snega in dežja kresa nismo zažgali. Tudi v nedeljo in ponedeljek nam vreme ni bilo naklonjeno in tako čaka kres na prihodnjo veliko noč. Leto čakati bi bilo predolgo, Slovenija mora vstati prej! Na delo vsi tlačeni in ponižani! Na večer pred obletnico petomajskih volitev naj vsaka vas zažge svoj kres!«

A. Z.

Brežice.

27. III. 1937.

...»Na zadnjem delegatskem zborovanju, ki je bilo z vednostjo g. dr. Mačka v prostorih njegove stranke, je bilo izvoljeno slovensko vodstvo z nalogo, da organizira pod predsedništvom dr. Kukovca iz Maribora »Slovensko kmečko-delavsko gibanje«, kot enakopraven del Združene opozicije, pod vodstvom dr. VI. Mačka. Kolikor je meni znano, je dosedaj organiziran samo naš brežiški okraj, zakar ima največje zasluge Anton Strgar iz Rajhenburga... Ker si je nekdo vtepel v glavo, naj bi 4. aprila šli zopet v Zagreb... Nas ne bo... Če se bo v bližnji bodočnosti pokazala potreba za delegatsko zborovanje, potem naj imajo volilno pravico samo predstavniki organizacij, ki se izkažejo s pooblastilom podpisanim od najmanj 150 somišljenikov.

Na dan 2. maja bomo imeli v okraju štiri shode, če nam boste poslali obljubljene govornike.

Tolikokrat ste bili preko Sotle, toda do danes še o svojem bivanju med Hrvati niste nič napisali.«

F. B.

STO DNI MED HRVATI.

Ker sem bil koncem lanskega leta res nekaj mesecev med Hrvati, podajam na željo somišljenikov v naslednjem nekaj zanimivosti iz hrvaškega političnega življenja. Izključeno pa je seveda, da bi podrobno poročal o tem, kako so organizirane in kake naloge imajo: HSS, Gospodarska sloga, Seljačka sloga, Seljačka zaščita, Narodno sodišče in druge hrvaške narodne, socialne, zadružne gospo-

darske in obrambne organizacije. Za take dolgovazne razprave je v »Neodvisnosti«, ki hoče postati akcijsko glasilo slov. kmečko-delavskega gibanja, premalo prostora. Nalogo dajati pojasnila v takih vprašanjih, so prevzeli ljubljanski izobraženci somišljeniki (»možganski trust«), ki so na temelju izvirne hrvaške literature preučili ustroj in namen vsake od teh organizacij. Brez nadaljnjega so pripravili kjer koli predavati o vsakem vprašanju, ki kmete zanima. Ustrežem tako tudi njim, če se omejim na čisto osebne doživljaje in ne posegam v njihovo interesno sfero.

O improviziranem shodu.

Neko poletno nedeljo lani, je prišel v obmejni hrvaški vas Kraljevec narodni poslanec Kemfelja. Mudil sem se to nedeljo mimogrede na Bizelskem. Glas o prihodu poslanca Kemfelja v Kraljevec je v trenutku dosegel tudi Bizelsko. V eni sami uri se je pri kraljevskem kmetu, kjer se je mudil poslanec Kemfelja, zbralo okrog 1000 mož, fantov in žena. Za Slovence, ki smo prišli v Kraljevec na sestanek, je bilo to nekaj nerazumljivega. Pomislimo samo, da niti bivša SLS, ko je bila predstavnica Slovencev, ni mogla na svojih dobro pripravljenih vaških shodih zbrati več kot polovice vaščanov. Na ta improvizirani vaški shod pa je prišla vsa vas. Hrvaška je v trajni pripravljenosti, kar so v ostalem potrdile tudi petomajske volitve.

V gosteh pri župniku-borcu.

Takoj moram poudariti, da ta župnik ni bil Slovenec dr. Povše, ki mora pasti duše na Hrvaškem, četudi bi ga Slovenci prav radi imeli v svoji sredi. Župnik — Hrvat — »Mačkovec«, kakor se je sam imenoval, je imel ob mojem prihodu že goste-sorodnike, ki so mu takorekoč zasedli vse sobe. Samo takozvana škofova soba, v kateri prebiva škof, ko pride v župnijo, je bila prosta. Priznam, da sem se v tej sodbi prav dobro počutil. Ko se je zvečerilo se je župnik od svojih gostov sorodnikov poslovil ter šel z menoj h kmetom v vas. Obiskala sva tudi nadučitelja in občinskega tajnika. Ob sta me zanimala, ker so kmetje o obeh zelo navdušeno govorili. In

zakaj? Ob nedeljah so cele ure prebili ob velikem zemljevidu republike Španije, ki ga je občinski tajnik naročil z Dunaja in obesil v svojem stanovanju na vpogled vaščanom. Nadučitelj pa je z bučkami, ki so bile opremljene z belimi in rdečimi zastavicami na zemljevidu označeval ozemlje bojujočih se strank. Primer navajam radi tega, ker ga menda v Sloveniji ni župnika, ne občinskega tajnika ali nadučitelja, ki bi tvegali tako sožitje s preprostim ljudstvom.

Hrvati pod slovensko zastavo.

Ob priliki nekega slovensko-hrvaškega shoda, so Hrvati po shodu opazili, da Slovenci svojo zastavo zavijajo in spravljajo v prevleko, namesto da bi šli z razvito zastavo domov, kakor je to običaj na Hrvaškem. Ko so Hrvati dognali, da vzrok za to početje ni v kaki posebni slovenski navadi, so zopet razvili zastavo in spremili Slovence preko Sotle — proti domu.

Nočemo pod hrvaški klobuk.

Ker je slučajno prilika in ker še »možganski trust« o našem razmerju do Hrvatov ni javno spregovoril, naj jaz povem svoje skromno mnenje o tem načelnem vprašanju. Somišljeniki-kmetje upravičeno opozarjajo na nevarnost, kateri nekateri nepremišljeni izpostavljajo gibanje s tem, da silijo pod hrvaški klobuk. Večina Hrvatov s svojim vodstvom, kateremu na čelu je dr. V. Maček, odločno odklanja ljudi, ki hodijo Slovence ponujati Zagrebu, ker se zaveda, da bodo isti ljudje ob prvi ugodni priliki Slovence ponujali Beogradu in slovenskega vprašanja, ki ga lahko rešimo samo Slovenci v zavezništvu s Hrvati, taki ljudje ne bodo rešili.

Kdor si želi zagotoviti mandat, se naj poda na podrobno delo od spodaj. St. Radič, ki je organiziral hrvaškega kmeta, ni romal na Dunaj ali v Pešto po legitimacijo, temveč je to legitimacijo po dolgem, težkem delu na terenu, dobil od hrvaškega naroda. Legitimacije, ki jih je slovenski narod pri petomajskih volitvah odzvel obema starima garniturama so na razpolago; razdeljene bodo po načelu »demokracije dela«.

Pereče slovensko kmečko

gospodarstvo

REŠITEV SLOVENSKE FINANC JE PRVA OSNOVA, NA KATERI BOMO SESTAVILI ZDRAVO GOSPODARSTVO OSNOVO SLOVENIJE.

Naši meščanski listi mnogo pišejo o našem kmetu in njegovem gospodarstvu. Meščanski listi izgubljajo veliko besedi, a ne povedo o tem najvažnejšem slovenskem gospodarskem vprašanju prav ničesar. Meščanske stranke si ne upajo z resnico na dan. Meščanske stranke morajo in so prisiljene govoriti tudi o kmečkem vprašanju. Toda slovenski kmet ne bo po njih dosegel tega, kar mora prej ko slej doseči, če noče v begi gospodarsko propasti.

Slovenija je alpska dežela, dežela go- ra, gozdov, skoraj brez večjih ravnin, ki so potrebne za razvoj kmetijstva. V tem je vzrok, da so naša kmečka gospodarstva po obsegu majhna. Plodna zemlja ni sposobna za intenzivno obdelavo, ki jo zahteva današnje umno poljedelstvo.

Naravno je, da se je takoj po zedinjenju v skupni državi pokazalo, da naš kmet ne more z nekaterimi svojimi odvisnimi pridelki konkurirati s pridelki južnih krajev, zlasti ne v količini. Slovenija mora uvažati moko, ker sama ne pridelata toliko žita. In vendar je dejstvo, da je Slovenija pretežno kmečka dežela, saj industrija, ki je v prvih letih po prevratu doživela živahen razmah, zdaj leta stalno nazaduje. Poglejmo samo našo premogovno, našo kovinsko in našo lesno industrijo. Slovenija je kljub svoji industriji agrarna pokrajina, pokrajina male in pretežno revne kmečke posesti. S tem dejstvom mora računati naša gospodarska politika pri reševanju gospodarskih problemov naše ožje domovine.

Preden pa hočemo zdraviti gospodarstvo naše vasi, moramo najti vzroke bolezni, vzroke gospodarske krize našega poljedelstva. Slep bi bil, če bi pustili ob kraju splošno gospodarsko depresijo, ki pretresa danes ves svet. Ta gospodarska kriza ima naravno svoj veliki vpliv tudi na vse naše gospodarstvo. Ni pa gospodarska svetovna depresija edini vzrok, ki zavira prost razvoj našega kmečkega in narodnega gospodarstva sploh. Glavni krivec je pri nas centralizem, ki ima vse politične in gospodarske vaje v svojih rokah. Naši politiki in gospodarstveniki niso vodili računa in niso mislili na to, da bo mehanično zedinjenje z vidovdanskim ustavo največ škodovalo prav tistim pokrajinam, ki so gospodarsko in kulturno višje od ostalih pokrajin države. Med gospodarsko in kulturno višje pokrajine spada v prvi vrsti naša Slovenija.

Tisočletno sožitje Slovenije v srednjeevropskem gospodarskem, političnem, kulturnem ter socialnem sestavu se ne da preko noči izbrisati. Ustava, ki hoče dati državi zdrav politični, kulturni in gospodarski temelj, mora upoštevati dejstvo, da so se posamezne pokrajine in narodi, ki so danes združeni v skupni državi, razvijali pod čisto svojimi političnimi, gospodarskimi in kulturnimi okolnostmi.

Centralistična ustava je hotela vse razlike izbrisati in je osredotočila vso upravo v rokah centralne vlade tako, da se že od obstoja naše skupne države stekajo vse javne datjave na jug, ki pobira že dvajset let ves dobiček Slovenije in ji vrača drobtine, ne ozira se na to, da je Slovenija kulturno in gospodarsko bolj razvita od ostalih pokrajin in da ima že radi tega čisto svoje vrstne potrebe.

Velike datjave, ki jih je Slovenija plačala, so našo deželo in naše prebivalstvo

Najhujše so zadele naš srednji stan, zadele so našo industrijo, ki se pod pezo teh datjav ni mogla tako razviti. V tem je vzrok, da se je zrušilo naše kmečko gospodarstvo. Naše kmečko gospodarstvo bi se še kako preživelo, če bi prebivalstvo Slovenije bilo sposobno za konzum. Slovenija ima nad 40 odstotkov potrošnikov za kmečke proizvode. Med potrošnike moramo šteti v prvi vrsti industrijsko in poljedelsko delavstvo, državno in privatno nameščenstvo, trgovstvo in obrtništvo in precejšnji del malega kmetstva, ki tvori prehod od kmeta k industrijskemu, oziroma poljedelskemu delavcu. Če pomislimo, da je slo-

venski poljedelec tudi sam konzument in da ima Slovenija precejšnje število kmetov, ki morajo kupovati poljske pridelke, ker jih sami toliko ne pridelajo, potem so nam jasne posledice finančnega centralizma, ki Slovenijo naravnost To je dejstvo, mimo katerega ne moremo.

Odpraviti moramo finančni gospodarski centralizem in doseči, da bo Slovenija sama vodila svojo finančno politiko. Za skupnost naj žrtvuje le tisti odstotek, ki na njo odpade. Konec mora biti temu, da bi kdo živel na račun Slovenije, ki propada v škodo naroda in vse države. Finančna in gospodarska samostojnost Slovenije bo važen činitelj naše države, bo njen industrijski steber.

Finančna avtonomija je prvo, kar mora slovenski narod doseči, ko bodo izbojevane narodom Jugoslavije demokratske svoboščine, za katere se sedaj bojuje združena opozicija. Rešitev naših financ je prva osnova, na kateri je možno ustvariti zdravo gospodarstvo naše ožje domovine. Brez zdrave finančne politike ni mogoče rešiti našega gospodarstva, ni mogoče rešiti naše dežele pred gospodarskim polomom.

Z lastnimi financami pa ne bi mogli vzdržati našega gospodarstva. V tem pogledu je potrebno storiti veliko več. Izvesti je potrebno pametno agrarno reformo, zemljo, ki jo imajo nekateri odveč, je potrebno brezplačno dati onim, ki je imajo premalo, oziroma, ki je nimajo nič. Gospodarski razvoj male slovenske posesti pa je v poljedelskih zadrukah, ki naj v zvezi s konzumnimi zadruhami dvignejo naše domače potrošništvo in najdejo pot nekaterim našim kmečkim pridelkom na domače in tuje rge. Kot mala poljedelska dežela moramo v izogib popolne katastrofe preiti ali slej obrati pot za onimi majhnimi severnimi evropskimi državami (Danska, Švedska itd.), ki so pokazale, da je samo zadržna podlaga, samo zadržni kolektiv zmožen dati malemu kmečkemu gospodarstvu zdravo in trdno hrbenico, ki je breznačrtni gospodarski liberalizem ne more dati.

V interesu in korist našega kmeta in vsega kmečkega gospodarstva pa je potrebno tudi pričeti sanirati našo industrijo. Pravico za dostojno zaposlitev ima v Sloveniji 160.000 industrijskih delavcev. Teh 160.000 delavcev ima pravico do mezde, da bodo lahko preživljali sebe in svojo družino. Delavstvu je potrebno dati produkcijska sredstva, da ne bodo na primer trboveljski rudarji tako odvisni od tujega kapitala. Le dostojno plačan industrijski delavec je zmožen konzuma. Slabo ali nič plačan delavec je rana na narodnem telesu, ki gnije in ubija zdrav tok gospodarstva.

Nič manjše važnosti za vse narodno gospodarstvo, torej tudi za naše kmetijstvo, je potreba po izboljšanju gnotnega položaja naše inteligence. Slabe posledice za potrošništvo ima padec plač javnih in privatnih uslužbencev. Za gospodarski napredek naše vasi, kakor za napredek vsega našega kolektiva je potrebno, da je tudi inteligent za svoje koristno delo primerno plačan.

Vsa ta važna vprašanja bo potrebno slej ko prej rešiti. Gospodarski proces ne počiva. Gospodarski proces deluje neprestano kakor stroj. Gonilna sila procesa je življenje, je potreba vsega narodnega kolektiva. Lepe obljube strank so samo slepilo, ki ne more zaustaviti razvoja v popolnem gospodarskem razkroju, ki grozi uničiti pri nas vse pridobitve glav in rok naših prednikov in nas samih. Da se popolni razkroj ustavi, je potrebna združitev kmečkega in delavskega ljudstva v močno gibanje, ki bo edino moglo rešiti vsa pereča gospodarska in druga vprašanja.

Slovenski kmečko delavski narod potrebuje veliko svobode, potrebuje svoje finance, ker le zagotovitev državljan- skih pravic in neodvisnost financ more ustvariti temelj, na katerem si kmetije in delavci, ročni in duševni, uredi lahko svoje ljudsko gospodarstvo. Nesvoboda in centralizem pa sta za slovensko gospodarstvo in kulturo in za ves slovenski narod gotova smrt.

Mladina govori...

»Neodvisnost« mladini - mladina »Neodvisnosti«

V sto in sto slovenskih hiš prihaja vsak teden naše ljudsko glasilo. Sto in sto mater, očetov, hčera in sinov ga bere. Pisana beseda jim jasni razum, veže srca, nas navdušuje, opozarja, nam vliva pogum. »Mladina govori« kaže starejši generaciji pravo podobo sodobne slovenske mladine, kaže tisti smoter, ki nam mora biti vsem — mladim in starim — skupen in radi katerega moramo streti vse ovire, ki nam še branijo skupen boj za skupno usodo. To pomeni naša rubrika starejši generaciji, našim starejšim tovarišem, ki jo berejo prav tako radi kakor jo beremo mi.

Nam pa pomeni ta rubrika še mnogo več: to je sad našega življenja, naših sposobnosti, našega dela. To je zrcalo naših razmer, pa tudi zrcalo naših zagovorov in naše vere. Je pa naša rubrika tudi naše kovalo. Tu se kujejo naši značaji, nazori, akcije, naša bodočnost. Vedno več nas je, ki se tega zavedamo. In vedno več nas bo.

Naša skupnost mora rasti, rasti, vedno rasti, dokler ne bo vsa slovenska mladina strnjena v enotnem mladinskem gibanju, dokler ne bo to gibanje eno samo neskočno morje naših želj, gibanje, ki bo

prinašalo na površino vse, kar je dobrega in bo izločevalo vse, kar je slabega. Je pa samo od nas samih odvisno, kdaj se bo to zgodilo, dragi tovariši!

Kmečko-delavsko gibanje je tisto, ki danes edino daje mladini to, kar bi ji morala dajati vsa družba: pravico do normalnega razvoja, do svobodnega dela in do samoodločbe. Edini list, ki nam daje v pisanju in urejanju (razen »Mladine«) popolno svobodo je »Neodvisnost«. Nobenih slavospevov ne bomo peli ne predstavnikom gibanja, niti ne uredništvu »Neodvisnosti«. So pa edini, ki so storili svojo dolžnost! In zato so tudi edini, ko mora tudi mladina proti njim storiti svojo dolžnost!

Prijatelji, zavedajmo se tega! Brez nerganja in govoričenja pojdemo na delo — od človeka do človeka — iz vasi do vasi, iz tovarne do tovarne. Število plačujočih naročnikov mora rasti! Število dopisnikov mora rasti! Tiskovni sklad mora rasti! Mladina, pokaži, da si vredna enakopravnosti in zaupanja, ki nanjo grade tudi vaši starejši prijatelji svojo vero v boljše bodočnost slovenskega ljudstva!

MARIBORSKA MLADINA JE ZBRALA ZA TISKOVNI SKLAD »NEODVISNOSTI« 200 DINARJEV. PRIJATELJI, POSNEMAJTE!

Naše deklet je spregovorilo!

Naj se tudi jaz oglašim v rubriki »Mladina govori«... Nekdo pravi, da se nič ne oglašamo, pa pravi, da so fantje preveč vneti za žensko emancipacijo (osamosvojitve, enakopravnost), da se pa žene same za to malo menijo. Prosim, ne mečite vseh v isti koš — so pa seveda tudi take, ki menijo, da so emancipirane, če kadijo cigarete in hodijo v kavarno. Po mojem mnenju bodo pa žene emancipirane šele takrat, ko bodo imele iste pravice v vsem javnem in zasebnem življenju kakor moški. Prav nič nam pa seveda ne pomaga, če se dame vsega sveta zberejo zdaj v tem, zdaj v drugem mestu na kongresu, ne pribore nam pa niti trohice izboljšanja. Vprašajte v listu, koliko Mil Dimitrijevičevih je na svetu! Vedite, da je to rak-rana, radi katere me trpimo. Posebno danes je za mlada dekleta hudo. Mlada, nedolžna, neizkušena pride v svet, misleč, da so vsi tako pošteni kakor je sama, išče službo, trka tu in trka tam — nič. A ko dobi bomo službo, jo še na najljubeznivejše načine zalezuje. Vse gradove ji obeta! Če ostane trdna, je ob kruh, če obljubam podleže, je revica. Ko se je še naveliča, jo odpusti kot nesposobno za službo in zanj je le še zaničevana vlačuga. Ali mar ne berete vsak dan v listih: N. je skočila v vodo, N. je bila lizol i. t. d. ... Ljudje bero, grede mirno mimo tega, nihče se ne pomudi delj in se ne zamisli globlje v usodo teh revic, žrtev moške brezsrčnosti. Tu kličem vsem našim poslancem, posebno g. ministru Korošcu: »Dajte nam zakon, dajte nam pravico, da kaznujemo vse prave krivce kakor je Stojanovič! Ko si bomo to priborile, bomo šele malo emancipirane. Dokler smo pa tako zapostavljene, da vsak blati našo srčno po-

štenost in našo iskreno ljubezen, ko se kot žene zaljubimo v moža, ki nam v začetku hlini ljubezen in nam obljublja kaj, ko mu pa v tej veri vse darujemo, vrže na nas mesto ljubezni in zaščite blato — dokler smo tako zapostavljene, tako dolgo o kaki emancipiranosti še ni govora, temveč se moramo zanj še trdo boriti!

Milica.

Mila Dimitrijevičeva je bila siromašno deklet, ki jo je omrežil bogati in elegantni inž. Stojanovič. Ker so njegovi starši njuni zvezi nasprotovali, jo je zapustil; pravarano deklet je izvršilo samomor. Milin oče je zato ranil Stojanoviča, sebe pa ustrelil do smrti. Inž. Stojanovič je bil pred kratkim obsojen na 10 mesecev zapora.

Toda tragedije mladih deklet, ki so jih bogati fantje, možje in delodajalci prevarali, izkoriščali in zavrgli, se bodo vršile dalje. Samomori s strupom, plinom, obešanjem, skakanjem v vodo — se bodo nadaljevali. Dekleta bodo pozabljala, kako delajo inž. Stojanoviči, vozile se bodo v njih avtomobilih in nasedale njihovim obljubam...

POŠTA.

Vsem dopisnikom: Vsak dan prihajajo odgovori na anketo »Kako živimo«. Zalbog pa večine dopisov radi pomanjkanja prostora ne moremo objavljati. Toda objavljeni še bodo — mogoče v posebni mladinski prilogi »Neodvisnosti«. Še dopisujte, odgovarjali bomo pismeno.

Izostati je moral že v prejšnji in v tej št. članek o sportu in o ženskem vprašanju — oba članka bosta priobčena pozneje.

ZAPISKI

Velika modrost. Z velikimi duhovi je obdarovalo nebo naš slovenski narod v težkih časih! Tako smo vzkliknili, ko smo prebrali govor, ki ga je govoril te dni v senatu JNS-senator dr. Albert Kramer. Govoril je dolgo in naštel vse polno slabega, ki tare našo domovino, pred vsem se je pa bojeval proti centralizmu ter ga razglasil za zlo nad zlom. Temu se sicer ne bi čudili, čeprav je bil ta centralizem v času, ko je dr. Kramer zastopal v beograjski vladi dravsko-bansko plemo, prav tak, kakršen je sedaj, ali pa morda še hujši, kajti človek vidi, kadar je v opoziciji, marsikaj, česar takrat, ko je bil v vladi, ni videl. Tisto, kar nas je presenetilo, je bilo zato Kramerjevo zatrjevanje, da je rešitev iz centralizma — samo v jugoslovenstvu! Ta trditev je namreč prav tako točna, kakor če bi trdil, da je rešitev iz povodnji v tem, da se prilije še več vode. Kdaj bo dr. Kramer odkritosrčno priznal, da je bila vsa njegova politika vseh 19 let napačna, kakor je nekoč to od-

kritosrčno storil pokojni Svetozar Pribičević in postal prav s tem priznanjem velik. Dr. Kramer na tako svetlo mesto v naš zgodovini očitno ne reflektira in bo iz trmaste »doslednosti« vse do smrti izganjal hudiča z belcebumom, ako ne bo seveda že prej izgnala oba nova, strnjena in v ognju prečiščena slovenska narodna zavest ob rami z brati Hrvati.

Usoda šolskih knjig. Nihče še ni pri nas pozabil, da se je vsa slovenska javnost skupaj z dravobanskimi jugoslovenci izrekla proti unitariziranju šolskih knjig, najbolj ostro pa je to unifikacijo, ki daje Slovencem srbohrvaške ali v najboljšem primeru v slovenščino prevedene srbohrvaške učne knjige, odklonil »Slovenec«. Mislili smo torej, da se unifikacija ne bo nadaljevala, toda prosvetni minister je izjavil te dni v senatu, da se bo unifikacija sedaj šele pričela neizprosno izvajati in bo končana komaj tedaj, ko bodo imele vse šole v državi, torej srbske, hrvaške in slovenske, enake učne knjige.

Naročite „Neodvisnost“

N A Š I K R A J I N O V I C E

CELJE.

Važna odločba upravnega sodišča. Dne 21. marca se je vršila pred upravnim sodiščem razprava proti odločbi banske uprave, ki je obsodila g. Ivana Krefta, bivšega urednika »Ljudske pravice« radi prestopka § 3. naredbi od 26. V. 33., Sl. l. št. 290-45, ki ga je pregrešil s tem, da je organiziral zbiranje podpisov za protest proti prepovedi izhajanja »Ljudske pravice«, ne da bi prejel prošil oblasti za dovoljenje. Upravno sodišče je izdalo pismeno razsodbo, v kateri med drugim ugotavlja: »da je naredba od 24. maja 1933. protustavna in zato nezakonita, v kolikor predpisuje dovoljenje tudi za zbiranje podpisov za prošnje državljanov na oblastva. Po čl. 14. ustave imajo državljani pravico prošnje. Prošnje sme podpisati eden ali več državljanov, kakor tudi vse pravne osebe. Prošnje se smejo vlagati pri vseh oblastvih brez razlike. Ta pravica bi bila za državljan brez pomena, če bi se ne smeli nabirati podpisi, ko hočejo tako prošnjo vložiti. Saj je za vložitev take prošnje po več osebah vsakakor potrebno, da se zberejo preje podpisi, da se naj tako prošnja vloži. Ta pravica se torej državljanom ne more odvzeti. Obsodba tožnika, ki je bil obsojen, ker je zbiral podpise za tako prošnjo brez oblastvenega dovoljenja, je torej nezakonita. Stroške postopanja se nalože državnemu zakladu.«

SVEČINA.

Mi mladi! Mlad sem in to bodi dovolj za uvod temu sestavku, ki ga ne sodite preveč, saj narekovala mi ga je mladost!

Ali veste kaj je mladost?

Radi smo skupaj mi mladi kmečki fantje in se menimo, a dosti si imamo povedati in vendar smo — razdvojeni. — Na zunaj še tega tako ne kažemo (nekateri zelo) a v srcu — uh. — Ne morda radi kakega lepega dekleta, o ne, temveč radi raznovrstnih malikov, ki nam kraljujejo v srcih, mnogokrat od drugih (domačih) prisljano. Ne morda podoba kakega svetnika, ne, v tem oziru smo precej hladni, vsaj na znotraj čeprav smo zunan drugičnega lica.

Smo namreč politiki in zagrizeni strankarji, vidite tega malika nosimo v naših mladih srcih. Star zagrizen hinavski strankar je mnogim ideal, in radi tega dostikrat v srce od drugih (včasih domačih) vsiljenega vzora se mi mladi sovražimo, da toda iz nevednosti, osebne koristi, o tudi taki so!

Ni očitka za one, ki verujejo v to kar so sami izkusili in spoznali za pravilno, a koliko je takih ki silijo sebe in še druge v to, česar se sami ne poznajo. Blagor vam če ste v tem srečni, varuj vas Ezona in dovedi na pot!

Ni veselo, ni jasnega pogleda, in nismo mladi; tako slepi tavamo ne roko v roki, a mnogi nas gledajo z dopadenjem in so nas veselji, a tudi zatrti vzkliki se slišijo iz vrst gledalcev!

Pripomnim naj še to, da se že mnogi bude namreč iz — nevednosti! Fr. B.

SV. LOVRENC V SLOV. GORICAH.

IV. redni občni zbor našega Društva kmečkih fantov in deklet je bil na Jožefovo v Senčarjevi gostilni v Juršincih. Iz poročil društvenih funkcionarjev je bilo razvidno, da je društvo v preteklem letu kljub oviram in težavam še zadovoljivo delovalo. Gospodarska predavanja, izleti, zborovanja, i. t. d., so pač zadostni dokazi, da je društvo na pravi poti. Posebno dobro je delovala v preteklem poslovnem letu tudi društvena knjižnica. — Mnogi naši neprijatelji so računali, da bo odbila našemu društvu dvajseta ura, pa so se zaenkrat le zmotili. Čudimo se samo, čemu takšni nameni. Prepričani smo da nismo storili nikomur ne škode in tudi nobene krivice. Zato je občni zbor sklenil, da gremo preko vseh ovir in bomo kakor doslej delovali z železno voljo za povzdigo naše vasi.

V novi odbor je bil izvoljen za predsednika Janže Toplak, za podpredsednika Anton Horvat, za tajnika Franjo Holc, za namestnika Alojz Družovič, za blagajničarke Alojzija Holčeva, za namestnika Martin Janžekovič; za odbornike pa: Martin Zec, Ivan Čeh, Liza Muršičeva in Zmavc Franc. V nadzorstvo sta bila izvoljena Anton Čuček in Anton Kodrič. V odboru so večinoma starejši fantje in naši dobri gospodarji, ki jamčijo za nadaljnje uspešno društveno delovanje, zlasti na gospodarskem in prosvetnem polju.

JURŠINCI.

V zadnji (12) številki »Neodvisnosti« je priobčen pod rubriko: »Mladina govori« do priobčen Mateja, na katerega se mi zdi, kot kmečkemu človeku potrebno odgovoriti. — Dobro je nam kmetom poznan obupen položaj tovarniškega delavstva, njih siromaštvo, pomanjkanje, beda, vendar mi zatruje nekateri tovarniški delavci, da podatki predlica Mateja niso povsem točni. Res je, da znaša meza začetnikov ob vstopu v tovarno 2,50 Din na uro, ki se pa v nekaj mesecih zviša na 3—4 Din na uro, pozneje tudi na 5—6 Din. Pokazal mi je tudi izplačilne listke, iz katerih je razvidno, da je njegova meza znašala 6.— Din na uro, kar znaša pri osemurnem delavniku celih 48.— Din na dan. Ali ni to vsota, ki prekaša marsikatero uradniško plačo? Često se tudi opaja, da ti ljudje pozabijo na svoje potrebe, ki jih navaja predlica Matej: obleka, obutev i. t. d. in mislijo le na zabavo. Le malo se pobliže spoznajete z njimi. Ali jim ni poznana vsaka gostilna v mestu in predmestjih, celo pohvaljo se kako pridno obiskujejo plesne prireditve, kavarne, bar, kadilo fine cigarete i. t. d. Ko pa tovarnar vrže takega izprijenega delavca na cesto, se pokaže doma. Nezna niti več zgovoriti narečja svojega domačega kraja, preveč se je po-

gospodil, niti opravljati kateregakoli domačega dela, ker mu je pretežko. Prodaja zadnje kose svoje obleke, ko nima več denarja za cigarete. Tako je družini le v breme, ki še sedaj mora delati zanega. Nikdar pa mu ne zmanjka lepih besed o udobnem mestnem življenju, s katerim zalaga zaslužkaželjno kmečko mladino, ki v 14—16 urnem delavniku zasluži borih 8.— Din na dan ter s tem daje povod novemu navalu zdravih kmečkih moči v industrijske centre. Takih ljudi ni treba več pošiljati med nas, da nam ne okužijo še teh zdravih. Kako pa je plačan kmečki delavec? Ali si ne zasluži tudi on 2.— Din na uro, ko dela da lije pot curkoma iz njega, ko se na njegovih rokah delajo krvavi žulji in dela brez ozira na vroče poletno sonce, nevihte, deževja ali zimski mráz? Še več, ko se nakopiči delo, da ga ni mogoče opraviti v 16 urnem delavniku, ga tudi v mesečni noči najdemo na njivi. Poskušajmo primerjati sramotno nizki izkupiček, ki ga prejme kmet za svoje pridelke jeseni s seštevkom za kmečka dela vsega leta, bomo vsaj približno videli, kako je plačan kmečko delo. Znesek, ki bi ga dobili, bi padel daleč pod dinar na uro. Torej za eno uro trdega kmečkega dela niti eden oziroma niti pol dinarja plačila. — Ako se delavci odločno bore za zvišanje svojih mezd ali ni stokrat bolj upravičen zahtevati zboljšanja tudi kmečki živeli, ki je slabše plačan kot najslabši delavec. Ali ni kmet pravi suženj na svoji zemlji, gospodarsko strit, nesamostojen, ki dela le za skorjo trdega kruha. A. H.

SPIČNIK.

V Sulztalu pri Ernovžu je umrl v starosti 74. let vinogradnik Josip Dreisiebner. Pokojnika so pokopali v Gamlitzu, ker je po novo začrtani državni meji pripadel s svojim posestvom k Avstriji. Kot vinogradniku mu je bila usoda tam milejša. Zaslovel je kot pošteniak in vzor vinogradnika daleč naokrog in dosegel za svoja sortirana vina najvišje dosegljive cene. S pomočjo svojih pridnih in delavnih otrok si je pridobil lepo premoženje. Kot nenadomestljivega in marljivega gospodarja in očeta ga bo Dreisiebnerjeva družina težko pogrešala. Pokojnik je zapustil pet otrok, ki so vsi na uglednih in trdnih kmetijah, izjemši najmlajšega sina, ki bo prevzel domačijo. Pokojnemu Jožefu Dreisiebnerju, ki je bil v vsakem oziru zvest in dober mož, ter velik dobrotnik ubogih in gostoljubljen namram vsakomur bodi ohranjen lep in trajen spomin, preostaliim sorodnikom pa izrekamo iskreno sožalje.

TRBOVLJE.

Ali nismo domačini — rojaki v svoji težko osvobojeni državi še danes pravi kolonialni ljudje oholih tujih in domačih bogatašev?

Revež je, kdor mora živeti samo od drobtin, ki padajo od preoblozene bogatinove mize. Tak človek je na svoji domači grudi bolj kot podoban manj vrednemu človeškemu kolonialnemu blagu. Tem hujše pa se to občuti kjer tujec z našimi prirodnimi bogastvi gospodari tako, da domačin niti male odvržene drobtine od tujčeve zlate mize ne sme pobrati in sicer:

Pri enem največjih rudnikov v Sloveniji, ki se je tujim lastnikom že večkrat izplačal, nesme domače ljudstvo pobirati niti onega manj vrednega premoga in trohnelih drv, kar rudnik odvrže v zasoje, da tam propade, noč in dan gori brez pare, haska za vsakogar. Kdor še ni videl teh uničujočih plamenov po noči v zasipih rudnika, naj se zato pozanima v to in drugo smer ter se vpraša, zakaj tu ta družba ne privoščiti tega pobirati najbednejšim?

Ta tuja premogokopna družba izkazuje svojo skrajno trdosrčnost do domačinov še s tem, da plačuje celo nekaj paznikov, da rečno ljudstvo (domačini rojaki) teh odvrženih drobtin od bogate tujske mize (premog in gnila drva) niti ne doseže, da ogreje v trdi zimi svojo vlažno slabo stanovanje in okorenele ude, sicer preiskava in kazni radi tatvine. — To brezpravno ljudstvo obstoji z malo izjemo iz rudn. delavcev in nameščencev, iz več tisoč oseb iz vse doline in okolič.

Delavec-vpokojenec z družino, ki trpi mnogo radi stradanja, tuberkuloze, ki je vse svoje življenje, zdravje in najboljša leta žrtvoval v dobrobit tuje industrijske družbe, je z svojo malo penzijo ali odslovljen celo brez penzije, odvisen od občinske podpore tj. vseh ostalih stanov v kraju, moral zlasti zadnjo zimo vrhu svoje izčrpanosti, revščine in bolezni, vsled brezsrčnosti tuje družbe, se zmrvovati, saj ni smel pobrati drobtin, kolikor rabi.

Kočar, kateremu — brez gozda in kurjave — ono malo zemlje v zakajenih industrijskih krajih slabše rodi in je izpostavljen raznim poškodbam in tatvinam, je do odvržene drobtine kurjave pri rudniku gotovo upravičen.

Trgovec, obrtnik, ki vrši pravo socialno delo na svoji domači grudi v varstvo reda in miru s tem da daje z vsem rizikom tudi takrat še delavcem živila na kredit, kadar to tuja družba svojim delavcem v svojem konsumu odreče. Zato dolguje delavstvo trgovstvu in obrtništvu že težke milijone dinarjev in zlatih časov tuje družbe v naših revirih, prav zato gre tudi trgovcu, obrtniku, učitelju, varnostnemu organu, duhovščini v tej vedno zakajeni, tuberkulozni dolini in izredno težkih razmerah, pravica do koščka slabšega odvrženega premoga, perilih drv od mize tuje bogatstva na naših tleh, katera kurjave v zasipih itak v ognju ali gnilobi propada.

Vsako novo vodstvo ima manj umevanja in socialnega čuta do svojega bližnjega v tem pogledu.

Dr. Ljudevit Pivko, profesor, bivši narodni poslanec, vojni dobrovoljec in znani narodni delavec je umrl v starosti 57 let na svojem domu v Mariboru. Pokojnik je bil zavedni narodnjak in je tudi med svetovno vojsko veroval v vstajenje slovanskih narodov. Po rodu je bil iz Nove vasi pri Ptuj, vsekoli šola pa je končal v Pragi in na Dunaju. Kot suplent je služboval v Mariboru in je njegovo ime nerazdružljivo zvezano z narodnim razvojem Maribora in slovenske Stajerske. Kako velik ugled je užival, je pričal njegov pogreb. Bodi mu ohranjen med nami večno lep spomin.

Dr. Gjuro Šurmin, bivši vseučiliški profesor in minister je umrl v Zagrebu. Pokojnik je bil pristaž že pred svetovno vojsko srbsko-hrvaške koalicije.

Napisal je veliko literarnih in historičnih del.

Strašna nesreča v slovenskih planinah. Na Gorenjskem pod Storžičem se je pripetila na letošnji velikonočni ponedeljek huda nesreča, kakršne ne pomnijo naši ljudje. Podružnica slovenskega planinskega društva v Trzinu je priredila na ta dan smučarsko tekmo pod Storžičem, ki se je udeležilo 28 vnetih smučarjev. Ko so se smučarji vzpenjali na hrib, se je sprožil z višine plaz snega, ki je zajel vse tekmovalce, od katerih se jih je rešilo 19, dočim je ostalih 9 skotilil plaz v dolino. — Vseh 9 smučarjev je našlo žalostno smrt v zasneženih planinah. Z največjo težavo in v veliki nevarnosti so trupla nekaterih že izkopali iz snega. Med žrtvami strašne nesreče so bili: 32-letni čevljarški pomočnik Slavko Kostanjevec, 35-letni delavec Vinko Šarabon, 20-letni delavec Vilko Plajbes, 15-letni učenec mečanske šole Aderberk Ahačič, 24-letni delavec Vinko Lombar, 23-letni podmojster Jože Mladič, 22-letni kovač Kristijan Stegnar, 17-letni uslužbenec Mirko Ovsenek in 23-letni delavec Rudolf Plajbes. Strašna nesreča je pretresla vso slovensko javnost in poročajo o njej svetovni liti.

Usoda mlade učiteljice. Mura je naplavila pri Sred. Bistrici v Prekmurju truplo mlade učiteljice Doroteje Školaričeve, ki je službovala v Tišini. Pred dvema mesecema je neznanu kam izginila. Po najdbi njenega trupla je uvedena preiskava, ki naj ugotovi, ali je izvršila samomor ali pa je bila žrtev nesreče ali zločina.

Minister dr. Kožulj se je mudil te dni v Mariboru in obljubil, da bo vlada odobrila potrebne kredite za popravilo državne ceste St. Ilj državna meja - Maribor - Slov. Bistrica - Ljubljana.

Putnik

Ogromno zanimanje za vetovno razstavo v Parizu po vsem svetu pričuje dejstvo, da so že sedaj skoro vsa stanovanja oddana. Da si zagotovite brezskrben in cenjen ogled te sijajne razstave in velenesta Pariza, se tado 11. maja z novim »luksus-ekspresom«. — koj prijavitve za »Putnikovo« izlet od 27. aprila. Cena vožnje s kompletnim aranžmanom le Din 3.900. Spotjo si boste ogledali Trst, Padova, Milano, Genuo, San Remo, Monte Carlo, Nico, Toulon, Marseille, Nancö, Strassbourg, Basel, Zürich, Konstanz, Innsbruck, Dolomite.

Na splošno željo prireja »Putnik« dne 8. aprila 1 dnevni družabni izlet v Graz. Cena le Din 100 vključno vizum. Prijave do najkasneje 6. aprila pri Putniku.

Izredna prilika az smučarje. Vsled odličnih snežnih razmer pri Seniorjevem domu, prireja »Putnik« skupno z SPD Maribor izlet v Ribnico na Pohorju z avtobusom. Odhod v soboto, dne 3. aprila ob 14.30 uri izpred »Orla«, povratek, odhod iz Ribnice v nedeljo, dne 4. aprila ob 18. uri. Cena le Din 45.— za osebo. Takojšnje prijave pri »Putniku«, Aleksandrova cesta 35, telefon 21-22, 21-29.

Celovec, ob dnevnem Vrbskem jezeru s krasnimi smučarskimi tereni v okolici je cilj »Putnikovega« avtokar-izleta v nedeljo, dne 4. aprila. Cena vključno vizum le Din 120.—. Odhod ob 6. uri izpred hotela »Orla«, povratek v Maribor ob cca. 23. uri. Prijave najkasneje do 2. aprila ob 12. uri. Potuje se z novim avtokarom »Luksus-ekspres«. Sedeži so numerirani! Prijave pri Putniku.

Ni težek odgovor, kdo ustvarja komunizem. Ali ni to sam brezsrčni in brezvestni tuji kapital pred očmi docela zaslepljenih in brezsrčnih zastopnikov naroda, ki se svojih bistvenih dolžnosti do naroda ne zavedajo, večno in večno pa se med seboj za svoje osebne koristi, čast in užalljenje — plačani od naroda — ribljejo. — Prav ti so glavni krivci nesreče in nezadovoljstva lastnega naroda.

SV. MARJETA OB PESNICI.

Društvo kmečkih fantov in deklet pri Sv. Marjeti ob Pesnici je imelo svoj občni zbor v nedeljo 14. marca t. l. Zvezo je kot delegat zastopal g. dr. Igor Rosina iz Maribora. Občni zbor je po petju himne »Zeleni prapor« otvoril in vodil g. Ivan Novačan. Temeljita poročila so podali vsi društveni funkcionarji in sicer: tajniško Valentinova Štefka, bla-

Kongres geometrov in geodetov se je vršil v Sarajevu, kjer se je zbralo nad 100 delegatov iz vse države.

Tujci v številkah. Po uradnih podatkih je obkalo lani naše kraje 944.910 tujcev. Od teh je bilo 64.080 Avstrijcev, 68.123 Čehoslovakov, 36.968 Nemcev, 10.798 Angležev, 9.441 Francozov, 13.525 Madžarov, ostali pa iz drugih držav.

Brezposelnost v naši državi. V februarju je pri vseh borzah dela v naši državi iskalo zaposlitve 30.642 moških in 6099 žensk. Na dan 1. marca je bilo pri borzah dela prijavljenih 35.056 brezposelnih moških in 5722 žensk.

Občutna kazen. Direktor tvornice Špirita v Petrojancih pri Varaždinu je bil kaznovan s 144 milijoni dinarjev globe, ker je imel v tvornici skrite cevi in ventile, da je lahko brez državne kontrole spravljaj v promet špirit.

Nove cigarete »Bled« bo pričela izdelovati naša monopolna uprava. Prodajale se bodo v škatlicah po 10 komadov za 3 dinarje.

Obrtniški tabor v Ljutomeru bo v nedeljo 4. aprila t. l. Na železnica je udeležencem dovoljen znaten popust.

Beograjski trgovci proti kartelom in Prizadu. Beograjski trgovci so zavzeli odločno stališče proti »Prizadu« in raznim kartelom. Naglašajo, da so karteli v zadnjih 15 do 20 dneh zaslužili pri dvigavanju cen nad 100 milijonov dinarjev. Njihov dobiček gre na račun konzumentov in trgovcev.

V Dalmaciji bodo letos zgradili več modernih hotelov. Investiranih bo v nove zgradbe nad 30 milijonov dinarjev. Modern hotel bo zgradila v Ulcinjtu tudi Zveza nabavljajnih zadrug državnih nameščencev.

»Ta-Ta« zopet posluje, ker je državni svet ugotovil pritožbi te veleblagovnice. Proti temu tujemu velekapitalističnemu podjetju se brezuspešno bori sto in sto tisoč jugoslovanskih trgovcev in obrtnikov. »Ta-Ta« ima svoj sedež v Beogradu.

Za župana mesta Zagreba je imenovan dr. Teodor Pejić.

Ustreljen hajduk. V bližini Kučeva v južni Srbiji je kmet Pavlovič zvalil na svoj dom zloglasnega hajduka Milotina Bogosavljeviča in ga z njegovo puško ustrelil. Hajduk Bogosavljevič je bil strah in trepet južnih krajev in ima na vesti nad 20 umorov.

Tajna radijska postaja, ki je odajala vsak dan ob desetih zvečer vesti iz Nemčije in povzročala nemški tajni policiji tako mnogo skrbi, ni bila v Nemčiji, marveč v Španiji, kakor so to ugotovili.

Slovenske socialne dajatve. Slovenija plačuje doslej nad 100 milijonov dinarjev raznih socialnih dajatev. Po uveljavljenju starostnega zavarovanja pa se bodo slovenske socialne dajatve zvišale še za 21 milijonov dinarjev.

Za pomlad

bogata izbira najmodernejšega blaga vseh kakovosti pri

FRANJO MAJER

MARIBOR, GLAVNI TRG

Solidne cene!

Oglašujte v „Neodvisnosti“

Izdaja konzorcij »Neodvisnosti«. Urejuje in odgovarja Stanko Hiti, novinar v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna, predstavnik ravnatelj Stanko Detela.

gajniško Šuman Anton, prosvetarsko Vauda Mirko, knjižničarsko Bračičeva Tilka in godbeno-odsekovo Novačan Franc. Društvo polaga pažnjo delu na vseh poljih mladinske izobrazbe. K nadaljnjem nepopustljivem vztrajanju je mladino v vzpodbujajočih besedah bodril zvezin delegat. Novoizvoljeni odbor ima po večini prejšnje člane. Prva večja letošnja prireditve bo to nedeljo 4. t. m. ob pol 3. uri popoldne in sicer uprizoritev igre »Dve nevesti«. Pričakovati je, da bodo Mariborčani in okoličani, ki imajo ugodno in ceneno avtobusno zvezo k Sv. Marjeti tja ob pol 14., nazaj ob pol 20. uri, za 10 Din) v lepem številu posetili to prireditev. S tem bomo naše marješke kmečko-mladinske borce najlepše navdušili za vztrajno in borbeno delo v tej smeri!